

Plocha řepky klesá

(bar) – Výměra řepky v České republice určená ke sklizni meziročně klesla o 35 tisíc hektarů a navazuje tak na trend, kdy se od roku 2017 kontinuálně plocha této olejiny snižuje. CropRadar firmy Kleffmann Digital RS uvádí letošní sklizňovou plochu 357 884 hektarů. I když se špatně vzešlé porosty v této sezóně na jaře zotavily, po dvou méně příznivých letech ubývá důvěra zemědělců v ekonomiku pěstování této plodiny. Uvádí to ve své tiskové zprávě firma Kleffmann Digital RS s. r. o.

Oproti loňskému roku poklesla podle tiskové zprávy plocha ozimé řepky o 9 %, změny výměry jsou ale regionálně rozdílné. Například v Pardubickém kraji plocha řepky stoupla o 6000 ha, v kraji Jihozápadním naopak

nosti algoritmů bylo celkem kalibrováno 1500 pozemků.

Výsledky CropRadaru ukazují pokles významu ozimé řepky jako tržní plodiny v České republice. Může to mít více důvodů, například zákaz neonikotinoidů,

CropRadar zaznamenal v letošním roce zřejmý nárůst výměry ozimé řepky. V Německu jde o 60 000 ha, v Polsku, které je v rámci Evropské unie pěstitelem s druhou největší plochou této plodiny, stoupla výměra až o 100 000 ha.

Firma Kleffmann Digital RS, která vznikla odštěpením z firmy Kleffmann Group, vyvinula vlastní produkt CropRadar, jenž pomocí satelitních dat definuje velikost plochy pěstovaných plodin, dodává detailní informace o výměře hlavních zemědělských plodin, jako jsou kukuřice, ozimá řepka, slunečnice, obilniny a sója (další plodiny jsou ve vývoji). Uživatelem výsledků CropRadaru může v různých zemích na úrovni PSČ přesně vidět, kolik hektarů a které plodiny a kde přesně je ve zvoleném regionu pěstováno. Základem pro tyto výpočty jsou satelitní data z družic Sentinel 1 a Sentinel 2, která jsou pomocí umělé inteligence zpracovávána experty firmy. Letošní odhady ploch ozimé řepky jsou dostupné i v dalších evropských zemích: v Německu, ve Francii, Velké Británii, v Polsku, Bulharsku, Rumunsku a na Slovensku.

CropRadar firmy Kleffmann Digital RS uvádí letošní sklizňovou plochu řepky 357 884 hektarů
Foto Barbora Venclová

došlo k poklesu o více než 20 %. K ověření správnosti výsledků měření získaných zpracováním satelitních dat firma Kleffmann Digital RS zavedla ověřování přímo na poli. K verifikaci správ-

ztížené podmínky při výsevu i sucho v minulých dvou letech.

Protichůdný trend sleduje firma Kleffmann Digital RS v Německu a Polsku. V obou zemích po snížení ploch v roce 2019

Pozor na žlabatku

(opr) – Po delší době zaznamenali inspektoři Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) na mladých rostlinách kaštanovníku jedlého opět žlabatku *Dryocosmus kuriphilus*. Jedná se o lokality Praha a Jihlava. Tento škodlivý drobný zástupce blanokřídlého hmyzu je původem z Číny. U silně napadených stromů dochází k postupnému žloutnutí koruny a oslabení růstu, ojediněle mohou stromy odumřít. Uvedla to mluvčí ústavu Ivana Kršková.

Naposledy byl výskyt tohoto škůdce zjištěn na našem území v roce 2012 na rostlinách kaštanovníku původem z Itálie. Většina napadených rostlin byla tehdy dohledána a zničena. Při následném intenzivním průzkumu nebyl výskyt žlabatky na území ČR zjištěn.

V prvním roce napadení žlabatkou nejsou na rostlinách viditelné příznaky. Samičky kladou vajíčka do pupenů, vyhlídlé larvy v pupeněch přezimují. Vajíčka a larvy prvního vývojového stupně (instaru), ukryté uvnitř pupenů nejsou běžnou prohlídkou zjistitelné. Larvy žlabatky vytváří v jarním období háčky (útvary vznikající na rostlinách působením škodlivého organismu) charakteristického tvaru, zeleně nebo růžově zbarvené, o průměru 5–20 mm. Žlabatka se šíří přeletem dospělých samic v období jejich letu, tedy od konce května do konce července, a to na kratší vzdálenosti.

U silně napadených stromů kaštanovníku dochází k postupnému žloutnutí a řidnutí koruny a zároveň k celkovému oslabení jejich růstu. Při opakovaném silném napadení stromy chřadnou a ojediněle mohou i odumřít,

Žlabatka působí ztráty na produkci jedlých kaštanů
Foto György Csoka, Hungary Forest Research Institute

vznikají také velké ztráty na produkci plodů.

Případné rozšíření žlabatky na území ČR, kde se kaštanovníky pěstují hlavně v zeleni mimo lesy, může mít dopad zejména na estetickou hodnotu napadených stromů. U menších stromků je možné provádět mechanické odstraňování listů a letorostů s háčky v období před vyhlíhnutím dospělců, u vzrostlých stromů je možné provést insekticidní ošetření proti dospělcům.

Žlabatka sice není na území EU, a tedy ani v ČR, fyto-sanitárně regulována, avšak vzhledem k riziku značných ztrát na plodech nebo riziku úhynu celého stromu není vhodné její výskyt podceňovat. K preventivním opatřením proti zavlečení žlabatky patří především zabránění přemísťování rozmnožovacího materiálu kaštanovníku z území, kde se tento škůdce vyskytuje, uvedla Kršková.

Fenomen – pšenice, za kterou se ohlédnete

Fenomen je velmi nadějná středně raná osinatá odrůda pšenice ozimé, která budí pozornost v odrůdových přehlídkách i na provozních plochách, a proto by bylo vhodné si tuto výjimečnou osinatku popsat podrobněji.

Fenomen zaujme na první pohled oko agronoma kompaktním habitem rostliny: krátké pevné stéblo, široký praporcový list s velkou listovou plochou v kombinaci s fenomenální produktivitou klasu, jíž vyniká nejen v rámci osinatých pšenic. Rostliny jsou nízké a stabilní, proto bez nutnosti použití morforegulatorů během sloupkování při základní intenzitě pěstování. Předností odrůdy Fenomen je výborný zdravotní stav listu, což potvrzoval i na polních dnech. Poskytuje velmi vyrovnané výnosy napříč všemi oblastmi pěstování a bez problémů funguje i na horších písčitých půdách či při pozdním setí, ale v takových případech je vhodné zvýšit výsevek.

Výborné zkušenosti v suchém roce 2019 byly i v oblastech postižených suchem, kde zachová produktivitu klasu. To dokládá výkon na polním dnu ČSO Litovice, kde Fenomen doslova zářil, a nakonec dosáhl výnosu 7,84 t/ha, což představuje 103,7 % na soubor pěstovaných pšenic.

Dosahuje bez problémů potravinářské kvality A. Z kvalitativních parametrů vyniká vyso-

kým číslem poklesu a jeho stabilitou, vysokou hodnotou Zeleného testu a vysokou objemovou hmotností (800 g/l). Výborný je i obsah N-látek, ale jak už to bývá u vysoce výnosných odrůd, je nutné vhodně hnojit N a S hnojivem. Kvalitu neohroží ani deštivý průběh žní – drží kvalitu.

Fenomen má na podzim rychlejší vývoj, je citlivý na chlortoluron. Má velmi dobrou mrazuvzdornost. Hustotu porostu doporučujeme upravit na jaře aplikací CCC na konci odnožování a počátku sloupkování (CCC 0,8–1 l/ha) společně s aplikací močoviny nebo DAM (5–15 kg/ha) a hnojivem Cereastart 3 l/ha. Vzhledem k velmi dobré odolnosti vůči poléhání již další zásah na zkrácení stébla není nutný, redukováno dávkou ethephonu doporučujeme pouze u přehoustlých porostů a za vlhkého průběhu počasí. Fungicidní ochranu zaměřujeme na kontrolu pat stébel, střední dávkou na ošetření praporcového listu a při vlhkém průběhu počasí je vhodné ošetření klasu.

Výživa dusíkem v dávce 140 až 190 kg N/ha je rozdělena do

regenerace (50–60 kg/ha), produkční dávky (60–80 kg/ha) a kvalitativního hnojení (40 až 50 kg/ha), přičemž by měla být zahrnuta rovněž hnojiva se sírou. Velmi důležitý je termín dodání N pro podporu kvality zrna, ideální je dodání N i přes list např. hnojivem NitroTOP® v dávce 10–20 l/ha společně s dalšími POR.

Za zmínku jistě stojí, že v roce 2018 v Mezinárodní soutěži pěstebních technologií, pořádané ZVÚ v Kroměříži, kde je hodnocen nejen výnos a kvalita zrna, ale i ekonomika pěstování, se z 61 soutěžních variant umístil Fenomen celkově na nádherném třetím místě, těsně následován Fakirem, který se skončil pátý. Obhajoba v roce 2019 byla zhacena nevídaným přemnožením hrabošů.

Mnoho předních hospodářů již Fenomen pěstuje, zkuste jej letos i vy. Je fenomenální!

Hodně úspěchů při výběru odrůd přeje technický tým SOUFFLET AGRO.

Ing. Jiří Šilha, Ph.D.
SOUFFLET AGRO a. s.

FENOMEN

fenomenální osinatka

PŠENICE, KTERÁ VÁS ZAUJME NA PRVNÍ POHLED

www.soufflet-agro.cz